

<https://helda.helsinki.fi>

pö Euroopan tiedeakatemiät: Paine nopeisiin tuloksiin
potilasturvallisuutta kudosteknologiassa

Seppänen-Kaijansinkko, Riitta

2020-08-04

pö Seppänen-Kaijansinkko , R & Launis , V 2020 , ' Euroopan tiedeakatemiät
tuloksiin uhkaa potilasturvallisuutta kudosteknologiassa ' , Suomen lääkärilehti , Vuosikerta.

75 , Nro 36 , Sivut 1752 . <

<https://www-laakarilehti-fi.libproxy.helsinki.fi/pdf/2020/SLL362020-1752.pdf> >

<http://hdl.handle.net/10138/320057>

publishedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

RIITTA SEPPÄNEN-KAIJANSINKKO
professori
Helsingin yliopisto

VEERA LAUNIS
tiedesihteeri
Suomen Tiedeakatemit

KIRJALLISUUTTA

1 <https://easac.eu/publications/details/challenges-and-potential-in-regenerative-medicine/>

SIDONNAISUUDET

Riitta Seppänen-Kaijansinkko: EASAC:n ja FEAM:n raportin laatineen työryhmän jäsen.
Veera Launis: Ei sidonnaisuuksia.

Euroopan tiedeakatemit: Paine nopeisiin tuloksiin uhkaa potilasturvallisuutta kudosteknologiassa

Asiantuntijat varoittavat malttamattomuudesta regeneratiivisen eli kudosta korjaavan lääketieteen sovellusmahdollisuuksia kohtaan ja epäsuhdasta odotusten ja realiteettien välillä lääketieteen teknologian muuntamisessa kliiniseksi hoidoksi. Osa lupiin liittyvistä säädöksistä on liian sallivia, todetaan Euroopan tiedeakatemioiden yhteistyöelinten EASAC:n ja FEAM:n yhteisessä raportissa (1).

Kudosteknologian pyrkimyksenä on säilyttää kudoksen muoto ja toiminta. Tämä voidaan toteuttaa soluja ja kudoksia muokkaamalla käyttäen hyväksi myös geenejä, pieniä lääkemolekyylejä, kasvutekijöitä ja kolmiulotteisia tukirakenteita. Etenkin kasvojen ja kallon monimuotoisuus ja monet toiminnot ovat haastavia korjattavia.

Kudosteknologian odotetaan kehittyvän lähi-vuosina nopeasti. Potilaissa ja biotekniikan teollisuudessa heränneet toiveet aiheuttavat toimintaa sääteleville viranomaisille paineita vauhdit-

taa kantasoluihin liittyviä lupaprosesseja. Potilaiden turvallisuus voi vaarantua.

Regeneratiivisen lääketieteen avulla voidaan mahdollisesti löytää parannuskeinoja sairauksiin, joihin ei ole vielä hoitoa. Koska tutkimus on kesken, kosmeettisten sovellusten kehittäminen on tällä hetkellä sopimatonta, raportissa todetaan.

Esimerkiksi ihovaurioita on onnistuttu korjaamaan hoitojen avulla. Akatemit kuitenkin varoittavat sääntelyn ulkopuolella toimivista klinikoista, jotka tarjoavat taloudellisen voiton toivossa lääketieteellisiä hoitoja ja tuotteita, joiden taustalla on vain vähän tieteellistä testausta. Tuotteet voivat olla tehottomia.

Tiedeakatemit kannustavat EU:ta asettamaan potilasturvallisuuden ensisijaiseksi ja vastustamaan vauhdittamisen painetta. EU:lla on kansallisten tahojen valvojana ja globaalina toimijana erittäin tärkeä rooli. Lupakäytäntöjen tulee olla läpinäkyviä ja niiden tulee perustua tieteellisesti todistettuun tietoon. ●

KARI LUOTOLA
LKT, erikoislääkäri
Helsingin yliopisto Clinicum ja
HUS/Helsingin yliopistollinen
keskussairaala

IL-1Ra-pitoisuuden ja huonompien rasva-arvojen yhteys kiinnostaa

Lääkärilehden verkkosivulla esiteltiin 29.7.2020 LL Satu Sepän väitöskirjatyön tuloksia kardiometabolisista piirteistä lapsuudessa (1).

Tutkimukset sisälsivät seerumin interleukiini 1 -reseptorin antagonistin (IL-1Ra) pitoisuusmäärityksiä 12-vuotiailla lapsilla. Mainittu yhteys IL-1Ra:n ja huonompien rasva-arvojen suhteen on sekä mielenkiintoinen että herättää kysymyksiä. Rasva-arvoista triglyseridien ja HDL-kolesterolin pitoisuudet eivät näyttäneet poikkeavan toisistaan ylimmän ja alimman IL-1Ra-pitoisuusryhmien välillä.

Ei myöskään esitetty näyttöä sille, olisivatko nämä viitealueesta poikkeavia rasva-arvoja.

Sinällään muutokset IL-1Ra-pitoisuusryhmien mukaan olivat merkittäviä ja epäedulliseen suuntaan sekä olivat yhdenmukaisia insuliiniherkkyyden, painoindeksin, vyötärön ympäryksen ja pituuden suhdeluvun analyysien kanssa. IL-1Ra-pitoisuuksia on aiemmin tutkittu suomalaisissa väestöpohjaisissa aineistoissa aikuisikäisillä henkilöillä (2, 3).

Näilläkin havaittiin merkittävä yhteys kohoavien IL-1Ra-pitoisuuksien ja korkeampien ve-

KIRJALLISUUTTA

- Toikkanen U. Uudet merkkiaineet liittyvät epäedullisiin kardiometabolisiin piirteisiin jo lapsuudessa. Suom Lääkäril, verkkouutinen 29.7.2010. www.laakarilehti.fi
- Luotola K, Pietilä A, Alanne M ym. Genetic variation of the interleukin-1 family and nongenetic factors determining the interleukin-1 receptor antagonist phenotypes. *Metabolism* 2010;59:1520-7.